

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS

AJALTA

01.01.2018 - 31.12.2018

Y-tunnus 0998454-4

Eteläranta 8
00130 HELSINKI

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS AJALTA 01.01.2018 - 31.12.2018

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
Toimintakertomus	1
Tilinpäätös	
Tuloslaskelma	12
Tase	13
Tilinpäätöksen liitetiedot	14
Luettelo kirjanpidoista ja kirjanpitoaineistoista	19
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen päiväys ja allekirjoitus sekä tilintarkastajien tilinpäätösmerkintä	20

KIRKON ULKOMAANAPU SR:N TOIMINTAKERTOMUS 2018

KIRKON ULKOMAANAPU ON SUOMEN SUURIN KANSAINVÄLISEN AVUN JÄRJESTÖ

Vuonna 1947 perustettu Kirkon Ulkomaanapu (KUA) toteuttaa Suomen evankelisluterilaisen kirkon antamaa valtuutusta tehdä kehitysyhteistyötä, humanitaarista avustustyötä ja vaikuttamistyötä. Toimintavuoden aikana KUA:n globaalia strategiaa päivitettiin ja neljänneksi toimintamuodoksi lisättiin investointitoiminta. KUA on oikeusperustainen toimija, jonka työ perustuu kansainvälisiin ihmisoikeusstandardeihin ja -periaatteisiin. Ohjelmatyötä ohjaavat myös riskienhallinta, riskien vähentäminen, konflikti- ja sukupuolisensitiivisyys, ilmastonmuutos sekä ympäristöystävällisyys. KUA noudattaa työssään kansainvälisiä humanitaarisia periaatteita, joiden mukaan kaikilla katastrofeista tai konflikteista kärsivillä ihmisillä on oikeus poikkeuksetta saada apua ja suojelua.

MUUTOKSIA TOIMINTAYMPÄRISTÖSSÄ

Kirkon Ulkomaanavun toiminta keskittyi strategiansa mukaisesti edelleen maailman hauraimpiin ja haasteellisimpiin toimintaympäristöihin. Vaikeat turvallisuustilanteet ja yllättävät katastrofit, lähinnä konfliktit, hidastavat aika-ajoin järjestön pitkän aikavälin ohjelmien toteutusta monissa varsin hauraissa ohjelmamaissa. Kaikesta huolimatta työmme oli jälleen tuloksekasta ja useat sadat tuhannet ihmiset saivat apua kauttamme eri puolilla maailmaa. Myös toiminta maahanmuuttajien kanssa Suomessa kehittyi edelleen.

Kestävän kehityksen periaatteet muodostavat yhteiset tavoitteet niin valtioiden, YK:n kuin myös muiden kehitystoimijoiden tekemälle työlle. Ne ohjaavat myös KUA:n toimintaa. Yksityisten toimijoiden mukaantulo on osa kestävän kehityksen periaatteita. Sen osuus onkin kasvanut niin kansainvälisesti kuin Suomessakin, ja myös KUA:n omassa toiminnassa. Vuosikymmenien työ naisten mikroyrittäjyyden parissa on laajentunut käsittämään pienten ja keski suurten (SME) yritysten lainoitukset ja teknisen tuen. Ammatillisen koulutuksen rooli ja erityisesti yrittäjäkoulutus ovat osoittautuneet tuloksekkaita. "From learning to earning" onkin naisten ja nuorten kanssa tekemämme työn tunnuslauseena.

KUA:n rahoituspohjan kehitys jatkui suotuisana myös vuonna 2018. Yksityishenkilöiden lahjoitusten määrä jatkoi kasvuaan. Lisäksi kansainvälisten rahoittajien kiinnostus KUA:n toimintaa kohtaan jatkui.

KIRKON ULKOMAANAVUN TOIMINTAMAAT 2018

Vuoden 2018 alussa Kirkon Ulkomaanavulla oli maaohjelma 14 maassa. Vuoden aikana ohjelma lopetettiin yhdessä maassa.

Afriikka	Aasia	Lähi-itä	Eurooppa
Eritrea, Etelä-Sudan, Kenia, Keski-Afrikan tasavalta, Liberia, Uganda, Somalia	Kambodža, Myanmar, Nepal	Israel ja palestiinalaisalueet (IOPT), Jordania, Syyria	Kreikka (loppui 2018)

Edellisten lisäksi Kirkon Ulkomaanapu toteutti humanitaarisen avun ohjelmatyötä Bangladeshissa. Uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden rauhanvälitysverkoston sihteeristöllä oli hankkeita useissa maissa, joissa KUA:lla ei ole toimintaa (esim. Koillis-Aasia). KUA toimii rauhanvälitysverkoston sihteeristönä. Kotimaassa rauhantyö keskittyi maahanmuuttajien kanssa tehtävään työhön ja väkivaltaisen ekstremismin ennaltaehkäisyyn.

KIRKON ULKOMAANAVUN TYÖ TEEMOITTAIN:

Oikeus laadukkaaseen koulutukseen

Toimintavuoden aikana oikeus koulutukseen (R2QE) -työ laajeni merkittävästi. Sekä kansainvälisen varainhankinnan tulokset että koulutuksen laadun kehittämiseen käytetyt voimavarat kasvoivat.

Myanmarissa 1700 opiskelijan koulunkäyntiä tuettiin 23 pakolaisleirillä Pohjois-Shanissa mm. jakamalla opiskelumateriaaleja ja opettamalla katastrofiriskien vähentämistä kouluissa. Taunggyin alueella alkoi uusi ammatillisen koulutuksen hanke koulusta pudonneille nuorille. Hanke sisältää myös vaikuttamistyötä paikallisviranomaisten suuntaan sekä yhteisöryhmien perustamista koulutuksen tueksi. Myös uusi opinto-ohjauksen hanke alkoi luostarikouluissa Yangonin ja Taunggyin alueella. Hankkeessa kehitetään muun muassa opinto-ohjauksen suunnitelmia ja tiedotusmateriaaleja.

Nepalissa rakennettiin ja korjattiin vessoja sekä parannettiin juomaveden saatavuutta 83 koulussa, jotka olivat kärsineet tulvissa. KUA jakoi 116 varhaislapsuus-opetusmateriaalipakettia ja 289 opetusmateriaalipakettia sekä koulutarvikkeita 11,536 opiskelijalle. Lisäksi 365 naista ja nuorta osallistui ammattikoulutukseen. Myös uusi opinto-ohjausmateriaali valmistui ammatilliseen opetukseen.

Kambodžassa opinto-ohjaus laajeni lähes kaikkiin teknisiin lukioihin (yhdeksään kymmenestä). Opinto-ohjausta annettiin siten yhteensä 28 koulussa Battambangissa. 8 290 opiskelijaa (54 % tyttöjä) sai opinto-ohjausta luokissa ja lähes 1 000 opiskelijaa (53 % tyttöjä) sai yksilöllistä neuvontaa opinto-ohjaajilta. Yhteistyötä koulujen ja työmarkkinoiden välillä toteutettiin järjestämällä kahden päivän uramessut, joissa vieraili yli 4 000 kävijää. Kävijöistä 900 oli alemman keskiasteen opiskelijoita. Opiskelijat tutustuivat 55 sosiaaliseen- ja yksityiseen yritykseen sekä oppilaitosten toimintaan. He osallistuivat myös työpajoihin, joissa he oppivat tunnistamaan vahvuuksiaan sekä tekemään koulutus- ja uravalintoja.

Eritreassa jatkui työ opettajakoulutuksen kehittämiseksi. Noin 130 opettajakouluttajaa osallistui opettajille suunnattuihin ammatillisiin koulutustilaisuuksiin. Seitsemän heistä osallistui Suomeen suuntautuneeseen akateemiseen vaihto-ohjelmaan. Yhteensä 49 varhaiskasvatusammattilaista, yliopisto-opettajaa ja virkamiestä osallistui erityisopetusta painottavaan täydentävään varhaiskasvatuskoulutukseen. Kirkon Ulkomaanapu tuki 27 opettajakoulutuksen hallinto- ja keskitason johdon asiantuntijaa hallinnollisen osaamisen vahvistamisessa antamalla koulutusta esimiestaidoista ja korkeakoulun johtamisesta. Lisäksi tuettiin opetusalan hallintoon liittyvää tutkimusta sekä toisen opettajakoulutuslaitoksen opettajia opettamalla heille laadullisia tutkimustaitoja. Myös yhteisartikkeleiden julkaisemista tuettiin. KUA tuki Kuurojen koulun opetusta tarjoamalla kahdelletoista koulun henkilökuntaan kuuluvalla opetus- ja muulle henkilöstölle ammatillista täydennyskoulutusta. Tuesta hyötyivät kaikki koulun 84 oppilasta. Kuulovammaisten lasten koulutusta tuettiin myös materiaali- ja kirjahankinnoilla. Vaikuttamistyötä tehtiin tiiviisti osana R2QE-työtä ja sen avulla edistettiin Kirkon Ulkomaanavun työtä sekä Eritreassa että maan ulkopuolella, mm. EU:ssa, Genevessä ja YK-toimijoiden keskuudessa.

Syyriassa 1979 lasta pääsi palaamaan alakoulun opintojen pariin turvallisissa ja tarkoituksenmukaisissa tiloissa, kun kuusi koulurakennusta korjattiin.

Jordaniassa 488 paikallisten oppilaitosten opiskelijaa sai opinto- ja ammatinvalinnanohjausta KUA:n kouluttamilta ohjaajilta. 424 syyrialaispakolaista ja haavoittuvassa elämäntilanteessa olevaa nuorta jordaniaalaista osallistui ammattikoulutukseen. Lisäksi arviolta 2 000 syyrialaispakolaista pääsi erilaisen epävirallisen koulutuksen kuten IT-kurssien, englannintuntien ja urheiluaktiiviteettien piiriin.

Palestiinassa käynnistettiin opetusalan pilottihanke ja lähetettiin neljä ensimmäistä vapaaehtoista asiantuntijaa tukemaan palestiinalaisten koulujen kehittämistä Länsirannalla. Itä-Jerusalemmissä 48 syrjäytymisvaarassa olevaa lasta sai tukea koulunkäyntiin ja 55 nuorta aikuista koulutettiin tukihenkilöiksi vaikeissa elämäntilanteissa oleville lapsille.

Keski-Afrikan tasavallassa KUA tuki 11 koulua Sangha Mambaren ja Mambere-Kadein maakunnissa, jotka olivat kärsineet aseellisesta konfliktista. Vuoden 2018 aikana kunnostettiin 33 luokkahuonetta ja 3 075 lapselle jaettiin koulutarvikkeita. 27 opettajaa osallistui 35 päivän mittaiseen koulutukseen, jossa vahvistettiin heidän pedagogista osaamistaan ja psykososiaalisia taitojaan sekä rauhantyön sisällyttämistä opetukseen. Bozoumissa KUA koulutti yhteistyössä maan opetusministeriön kanssa 21 lukutaito-opettajaa (19 naista ja 2 miestä) ja 450 naista osallistui syyskuussa aloitettuun lukutaito-opetukseen.

Etelä-Sudanissa 221 opiskelijaa, 40 naista ja 181 miestä, opiskelee tällä hetkellä Juban ammattikoulussa. Rakennustekniikan, aurinko- ja sähkötekniikan, automekaniikan, parturi-kampaamo-, kauneudenhoito-, restonomi- ja

räätälikoulutukset alkoivat lokakuussa 2018 ja opiskelijat valmistuvat koulusta maaliskuussa 2019. KUA tuki 24 363 lapsen koulunkäyntiä 56 koulussa Mingkhamanin, Piborin ja Fangakin maakunnissa jakamalla opetus- ja oppimateriaaleja. Samalla vahvistettiin opettajien pedagogisia ja psykososiaalisia taitoja sekä kunnostettiin luokkahuoneita. Kirkon Ulkomaanapu kehittää yhdessä NRC:n kanssa koko TVET-sektoria Etelä-Sudanissa.

Somaliassa 3 000 lasta (918 tyttöä ja 2 082 poikaa) osallistui ensimmäistä kertaa järjestettyyn hädänalaisille ihmisille kohdennettuun Koulutusta katastrofitilanteissa -hankkeeseen. Kuuteen kouluun keskittynyt rakennushanke teki koulunkäynnin mahdolliseksi 1 511 pakolaiselle (596 tyttöä ja 917 poikaa) ja 1 489 piirikunnan lapselle (322 tyttöä ja 1 167 poikaa). Yhteensä seitsemän uutta luokkahuonetta ja neljä käymälää rakennettiin sekä 16 luokkahuonetta ja kahdeksan käymälää kunnostettiin. KUA koulutti 50 opettajaa (9 naista ja 41 miestä) Opettajat kriisikontekstissa – pedagogiaan.

Ugandassa 71 600 pakolaislasta pääsi KUA:n järjestämään koulutukseen usealla eri pakolaisasutusalueella. Rakensimme myös opetustiloja, lisäsimme opetushenkilökunnan pedagogisia taitoja tuottamalla opetukseen soveltuvaa materiaalia sekä annoimme tulospalkkioita. Lisäksi 140 koulua järjesti kerhotoimintaa lapsille. Lukutaitoa ja lukemisen hyödyllisyyttä promovoivat DEAR-päivät (Drop Everything and Read) tavoittivat 23 298 koululaista (11 945 tyttöä ja 11 353 poikaa).

Keniaassa KUA onnistui saattamaan 27 000 maaseudun lasta takaisin kouluun 110 yhteisöhankeen ja valistuskampanjan avulla. 221 opettajaa (69 naista ja 152 miestä) osallistui osallistavan koulutuksen, lapsia tukevan ympäristön ja opiskelijakeskeisen pedagogiikan valmennuksiin. Lisäksi 37 koulua kunnostettiin Marsabitissa ja Garisassa. Turkanaan rakennettiin kaksi uutta ala-astetta. Koulujen hallitusten jäsenille (BOMs) tarjottiin peruskouluopetuksen hallinnon, konfliktinselvitystaitojen ja lastensuojelun koulutusta 84 koulussa. Kalobeyein pakolaisleirille KUA rakennutti kaksi uutta koulua ja valmisti koulutusmateriaaleja sekä opetustiloihin sopivia huonekaluja 5 589 pakolaislapselle.

Ammatillista koulutusta painotetaan sekä ohjelmatyössä että Kirkon Ulkomaanavun strategiassa ja globaali-ohjelmassa. Ammatillisten valmiuksien saamisen varmistaminen on oleellista monesta syystä. Maailmassa on tällä hetkellä yli 65 miljoonaa pakolaista joko leireillä tai evakkoina omissa maissaan. Heidän koulutuksensa turvaaminen on keskeinen kehitys-, ihmisoikeus- ja turvallisuuskysymys. Myös muuttoliike kaupunkeihin jatkuu ja perinteisten elinkeinojen lisäksi tarvitaan uusia toimeentulomahdollisuuksia, yrittäjyyttä ja ammatinharjoittamista. Vuonna 2017 perustettu Omnia Education Partnerships – OEP Oy, jossa Kirkon Ulkomaanapu on osakkaana, tarjosi suomalaisen yrittäjän ammattitutkinnon 20 ugandalaiselle ja kongolaiselle Ugandassa. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun suomalaisia tutkintoja vietiin pakolaiskontekstiin. Vuonna 2018 Kirkon Ulkomaanavun kokonaisvaltainen lähestymistapa oikeus laadukkaaseen koulutukseen -teemassa jatkoi vahvistumistaan sekä yhteisö- että kansainvälisellä tasolla. Katastrofitilanteissa KUA kykenee varmistamaan koulutuksen järjestämisen ja koulutukseen pääsyn, järjestämään opettajien täydennyskoulutusta sekä tarjoamaan ratkaisuja koko opetusalan kehittämiseksi. Lisäksi niin isot rahoittajakumppanit kuin keskeiset kansainväliset koulutustoimijatkin näkevät Kirkon Ulkomaanavun haluttuna yhteistyökumppanina. Tästä on osoituksena merkittävä roolimme YK:n klusteritoiminnassa sekä se, että UNICEF on kasvattanut ohjelmatoiminnallemme antamaansa tukea.

Oikeus toimeentuloon

Oikeus toimeentuloon -teeman tärkeimmiksi kohderyhmiksi ovat Kirkon Ulkomaanavun työssä vahvistuneet naiset ja nuoret. Oikeus laadukkaaseen koulutukseen ja oikeus toimeentuloon -teemojen välinen synergia vahvistui edelleen, kun yhteyttä koulutuksen ja toimeentulon välillä kirkastettiin vuoden aikana pilottihankkeilla.

Myanmarissa KUA muodosti konsortiumin paikallisten ja kansainvälisten järjestöjen kanssa UN Womenin tuella. Tavoitteena oli lisätä naisten toimeentulomahdollisuuksia konfliktista kärsivällä Rakhinin alueella. Naisten taloudellista asemaa on parannettu antamalla kutojille ja käsitöiden tekijöille ammatillista ja yritystaitojen koulutusta sekä tukea rahoituksessa ja markkinoille pääsyssä. Lisäksi naisten ääni on tuotu kuuluviin paremmin tuomalla yhteen naisyrittäjiä ja yrityksiä sekä hallinnon ja kansalaisyhteiskunnan edustajia.

Nepalissa tuettiin 19 naisten johtaman osuuskunnan rekisteröintiä ja 10 naisten vetämän yrityksen muodostamista ja rekisteröintiä. Autettiin osuuskuntia kehittämään hallintoaan ja infrastruktuuriaan sekä hankkimaan välineitä. Järjestettiin kumppanijärjestön kanssa kansainväliset messut ja kahdet läänitason messut, jotka auttoivat naisten ryhmiä linkittämään suoraan laajemmille markkinoille.

Kambodžassa naisten maatalousosuuskuntien jäsenmäärä kasvoi 1 107 uudella jäsenellä 4 011 entisen jäsenen lisäksi. Uusista jäsenistä 179 köyhintä kotitaloutta sai teknisen koulutuksen jälkeen alkupääoman vihannesten viljelemisen ja kanojen kasvattamisen aloittamiseksi. Naisten Pankin vapaaehtoinen asiantuntija tuki osuuskuntahanketta markkina-arvioinnin tekemisessä. Lisäksi 111 uutta jäsentä rekisteröityi säästöryhmien jäseniksi Siem Reapin maakunnissa.

Kambodžan maatoimisto teki yhdessä EU:n humanitaarisen avun vapaaehtoisen kanssa haavoittuvuus-, riski- ja kapasiteettianalyysin selvittääkseen, miten kambodžalaisten kokemat riskit ja katastrofit, kuten köyhyys ja ilmastonmuutos, vaikuttavat maanviljelijöihin ja etenkin naisiin. Analyysin pohjalta tehtiin julkaisu, jossa kuvattiin tarkemmin resilienssi-käsitettä ja keskeisiä toimenpiteitä resilienssin vahvistamiseksi. Lisäksi annettiin suosituksia, miten KUA:n hankkeissa voitaisiin auttaa maanviljelijöitä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin varautumiseen ja niistä selviytymiseen.

Länsirannalla toteutettu maataloushanke organisoi 44 koulutusta yli 360 osallistujalle eri aihepiireistä. Esillä olivat muun muassa markkinointi, neuvottelutaidot, taloushallinto sekä säästö- ja lainaryhmien toiminta. Hankkeen tukemat palestiinalaisten naisten säästö- ja lainaryhmät myönsivät 95 000 euron arvosta lainoja ryhmien jäsenten maataloustoiminnan kehittämiseen.

Jordaniassa KUA:n yrittäjyyskurssilta valmistuneet perustivat vuoden aikana 49 uutta yritystä.

Liberiassa maissinviljelyyn perustettua pilottihanketta jatkettiin perustamalla kanala, jossa maalaisnaiset pääsivät kartuttamaan tietoaan ja taitojaan. Kananmunien tuotanto alkoi heinäkuussa 2018, jolloin alkuvuodesta valmistuneessa kanalassa oli 2 000 kanaa. Tuotot investoitiin projektin jatkuvuuteen ja sosiaalisen muutoksen aikaansaamiseen maalaisyhteisöissä. Samalla luotiin työpaikkoja ja toimeentuloa yhteisöjen jäsenille.

Eritreassa KUA tuki kuurojen koulun kuulovammaisille nuorille järjestämää ammattikoulutusta. 35 nuorta osallistui ammattikoulutukseen, josta heidän on määrä valmistua ompelijoiksi vuonna 2019. Valmistuvia nuoria odottavat hyvät työllisyysnäkymät. Ammattikouluopettajien työtä tuettiin mm. järjestämällä täydennyskoulutusta. Koulusta tuettiin myös materiaali- ja välinehankinnoin.

Keski-Afrikan tasavallassa 105 henkilöä osallistui kahdeksan päiväiseen pienyrittäjyyskoulutukseen Ouham Penden maakunnassa. Tämän lisäksi 14 vanhempainyhdistykselle (80 miestä ja 60 naista) jaettiin toimeentuloaktiiviteetti-pakkaukset. Vanhempainyhdistyksien toimeentulotoimintaa tukemalla tuettiin ja vahvistettiin myös lasten koulunkäyntiä, kun vanhempainyhdistykset hankkivat tuotoilla koulutarvikkeita.

Ugandassa 720 nuorta osallistui useampaan ammatilliseen koulutukseen Rwamwanjan pakolaisleirillä. Osallistuneista 78% on työllistynyt joko pakolaisasutusalueella tai sen ulkopuolella. 2 750 naista nosti perheidensä elintasoja perustamalla yrityksen saatuaan koulutusta pienten yritysten johtamisesta ja tukea Kylien säästö- ja lainayhdistykseltä (VSLA). Lisäksi 425 maanviljelijää (naisia 201, miehiä 224), joista 32 oli suurtilallisia ja 40 maanviljelijäyhdistysten edustajia, yhdistettiin onnistuneesti eri arvoketjuihin kuten taloudellisiin instituutioihin, irtotavarahankkijoihin sekä jalostajiin. Näin heidät saatettiin maatalouden palveluiden pariin.

Keniaassa kymmentä entistä sotilasryhmää sekä naisia koulutettiin luomaan elinkeinoja. Rauhaa ja toimeentuloa tukevat aktiviteetit ovat seurausta KUA:n Kenian maatoimiston pitkän tähtäimen rauhantyöstä Baringon läänissä. Aktiviteetit ovat osaltaan vaikuttaneet karjavarkauksien ja muiden konfliktien määrän vähenemiseen sekä edistäneet toimeentulon vahvistumista.

Etelä-Sudanissa 22 nuorta osallistui puutyökoulutukseen, johon kuului varsinaisen koulutuksen lisäksi myös nuorten mentorointia. 65 naista osallistui suurta kiinnostusta herättäneeseen catering-koulutukseen. Koulutukseen sisältyi ruoanlaittotoimien vahvistamista ja pienyrittäjyyskoulutusta. 1 000 maanviljelijälle järjestettiin maanviljelyskoulutusta ja jaettiin kylvösiemeniä ja työkaluja.

Naisten Pankin ja KUA:n tiivis yhteistyö jatkui vuonna 2018. Uudet käynnistyvät hankkeet keskittyvät yhä enemmän naisyrittäjyyden kehittämiseen; ammatillisen koulutuksen ja yrittäjyyskoulutuksen rooli hankkeissa vahvistui. Hyvän vastaanoton niin Suomessa kuin hankemaissakin saanut ns. Skills Donation -ohjelma vakiinnutti asemansa Naisten Pankin hankkeissa ja osana KUA:n kansainvälisen vapaaehtoistyön järjestelmää. Skills Donation -ohjelmassa tarjottiin asiantuntijatasoa vapaaehtoisuutta Naisten Pankin työssä erityisesti mikroyrittäjyyden ja pk-liiketoimintamallien kehittämiseen.

Oikeus rauhaan

Raportin temaattisessa osiossa kerrotaan muutamien esimerkkien kautta toimintamalleista ja aktiviteeteista Kirkon Ulkomaanavun projekteissa ja ohjelmissa. Lisäksi viitataan vuoden aikana käynnistyneisiin uusiin aloitteisiin. Numeerinen ja kvalitatiivinen kokonaiskuva raportoidaan globaalin ohjelman vuosiraportissa.

Liberiassa järjestettiin yhteensä kolme läänien vuoropuhelua, joihin kokoontui 118 henkilöä. Vuoropuhelut antoivat yhteisöille mahdollisuuden antaa palautetta omien paikkakuntien rikosoikeudellisesta järjestelmästä, yksilön oikeuksista ja vankilaoista. Tämä vahvisti yhteenkuuluvuutta sekä oikeusvaltion ja ihmisoikeuksien kunnioittamista eri sidosryhmien välillä. Lisäksi 365 vangille annettiin lainopillista neuvontaa, jonka aiheena oli mm. takuista sopiminen, psykososiaalinen tuki ja oikeus terveydenhuoltoon. KUA:n yhteistyökumppani AFELL edusti ja vapautti 208 vankia Bongin, Nimban ja Lofan maakunnissa. KUA ja sen yhteistyökumppanit RHRAP ja AFELL kouluttivat 14 tuomaria ja puolustusneuvojaa, 151 poliisia/virkamiestä sekä 124 uskonnollista/yhteisön johtajaa.

Keniassa naisten rauhantyön keskusteluryhmiin osallistui 60 naista. Yhteensä 10 neuvoa-antavaa foorumia järjestettiin yhteistyössä läänin ja kansallisen hallituksen kanssa, mikä on tarjonnut mahdollisuuden mallintaa toimivia tapoja rakentaa rauhaa ja vahvistaa osallistavaa yhteistyötä läänin, maan hallituksen sekä paikallisten kohderyhmien välillä.

Somaliassa koulutettiin 110 kansalaistoimijaa (60 naista ja 50 miestä) kansalaisyhteiskunnan vahvistamiseen tähtäävään poliittiseen dialogiin, joka tukee valtion jälleenrakentamista. Koulutukseen kutsuttiin mukaan nuorisoryhmiä, uskonnollisia ryhmiä ja naisia. Koulutetut julkiset toimijat järjestivät yhteensä 17 kansalaiskoulutustapahtumaa lisätäkseen paikallisyhteisöjen ymmärrystä perustuslainmuutosprosessista ja kansallisesta kehityspäivästä. Tapahtumiin osallistui 897 kansalaista (476 naista ja 421 miestä), joukossa yhteisön vanhuksia, uskonnollisia johtajia, naisia, pakolaisia, nuoria sekä paikallisia virkamiehiä.

Myanmarissa 42 nuorta osallistui yhteisöissä järjestettyihin kahteen nuorisotyöpajaan. Kayinin osavaltiossa luotiin nuorille mahdollisuuksia tavata, jotta he voivat jakaa vapaasti kokemuksiaan, keskustella osaamisen kehittämistarpeista ja verkostoitua keskenään. 226 nuorta osallistui seitsemään eri koulutukseen johtajuus- ja fasilitointitaitojen kehittämiseksi. Lisäksi valmistui uskontojenvälinen tutkimus, ja järjestettiin neljä uskontojenvälistä työpajaa, joiden tarkoituksena oli edistää keskinäistä ymmärrystä ja kunnioitusta eri uskontojen välillä. 73 uskonnollista johtajaa eri uskonnoista ja alueilta osallistui näihin työpajoihin.

Nepalissa tuettiin viidessä läänissä paikallisen tason ihmisoikeustoimijoita, jotka tekevät vaikuttamistyötä ja tukevat kastiittomia kastiperustaisen syrjinnän poistamiseksi. Kastittomien oikeuksia koskevia vuoropuheluita ja tilaisuuksia järjestettiin paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla sekä edistettiin syrjintää poistavien lakien täytäntöönpanoa.

Kaksi **Kambodžan** Changemaker-nuorisoverkoston edustajaa yhdessä Opettajan ilman rajoja (OIR) vapaaehtoisen kanssa osallistui Aasian kehityspankin (ADB) järjestämään ASIAN-nuorisofoorumiin Etelä-Koreassa. Paneelikeskustelussa esiteltiin KUA:n "Youth on the Move" -raportti. OIR-vapaaehtoinen piti koulutuksen johtajuudesta ja tiimityöstä 30 nuorelle, jotka arvostivat saamiaan uusia tietoja ja taitoja. ASIAN-nuorisofoorumin osallistuminen mahdollisti sen, että Changemaker-verkoston tulokset nuorten voimaannuttamisessa tulivat näkyviksi myös alueellisella tasolla.

Keski-Afrikan tasavallassa, yhteistyössä KAICIID-järjestön ja Uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden rauhanvälitysverkoston kanssa, KUA järjesti seitsemän rauhanvälityskoulutusta kristittyjen yhteisöissä viidessä eri maakunnassa. Osallistujia koulutuksissa oli yhteensä 171 (60 naista ja 111 miestä) ja koulutuksen jälkeen heitä tuettiin rauhanvälitystyössä.

Etelä-Sudanissa, Jebel Boman maakunnassa, järjestettiin Jei- ja Murel-yhteisöille dialogitilaisuus, jonka tarkoituksena oli löytää rauhanomaisia ratkaisuja yhteisöjen välille heinäkuussa 2018 syttyneeseen konfliktiin. Viisipäiväinen rauhandialogi toi yhteen 90 kummankin yhteisön ja hallinnon jäsentä. Rauhandialogin saavutuksena osallistujat identifioivat konfliktin syntyyn johtaneita tekijöitä sekä loivat ja allekirjoittivat yhdessä rauhansopimuksen.

Israelissa 162 juutalais- ja palestiinalaistaustaista nuorta osallistui kouluissa järjestettyihin työpajoihin, joissa keskusteltiin muun muassa lähisuhdeväkivallasta ja syrjinnästä sekä pyrittiin purkamaan eri väestöryhmiin liittyviä ennakkoluuloja. Samassa hankkeessa koulutettiin kuusi fasilitaattoria vetämään työpajoja.

Uskonnollisten ja perinteisten toimijoiden rauhanverkosto on vuoden 2018 aikana tukenut onnistuneesti uskontojen välistä ja sisäistä dialogia Etelä- ja Kaakkois-Aasiassa sekä Keski-Afrikan tasavallassa, kehittänyt kansallista sovintostrategiaa Somaliassa, kouluttanut YK:n henkilöstöä ja rauhantyöntoimijoita uskonnon ja uskonnollisten

toimijoiden roolista rauhanprosesseissa sekä edistänyt sisäisten rauhanvälittäjien osaamista. Lisäksi rauhanverkosto on edistänyt tutkimusta väkivaltaisen ekstremismin ja oikeusjärjestelmän välisistä yhteyksistä Keniassa sekä tehnyt tutkimusta ja vahvistanut naisten roolia rauhanprosesseissa, jotka tapahtuvat uskonnollisissa konteksteissa.

Kirkon Ulkomaanavun toimintamaissa ja rauhanverkoston piirissä syntynyt rauhantyön osaaminen on mahdollistanut myös teemaan liittyvän toiminnan Suomessa. KUA ja rauhanverkosto ovat Kansallisen väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ennalta ehkäisyn toimenpideohjelman toteuttajakumppaneita. Tehtävä vaatii läheistä yhteistyötä sisäministeriön, uskonnollisten yhteisöjen ja paikallisviranomaisten kanssa. Suomessa toteutettujen hankkeiden avulla on kasvatettu luottamusta ja yhteydenpitoa haavoittuvassa asemassa olevien perheiden, kansalaisyhteiskunnan, uskonnollisten yhteisöjen, maahanmuuttajanaisten sekä kansallisten ja paikallisten viranomaisten välillä.

Humanitaarinen apu

Kirkon Ulkomaanavun humanitaarisen avun työssä näkyi pitkittyneiden kriisien suuri määrä ympäri maailmaa. Lähes kaikki humanitaarisen avun ohjelmat, mm. Etelä-Sudanissa, Ugandassa, Somaliassa, Myanmarissa, Jordaniassa, Syyriassa, Bangladeshissa ja Keski-Afrikan tasavallassa, keskittyivät pakolaisten tai maiden sisällä liikkuvien ihmisten tukemiseen.

KUA antoi hätäapua ACT-allianssin yhteistyöjärjestöjen kautta hirmumyrskyn uhreille Filippiineillä sekä tsunamin jälkihoitoon Indonesiassa. KUA aloitti myös avustustyön Myanmarista Bangladeshiin paenneiden ihmisten parissa. Tanskan Kirkon Ulkomaanavun kanssa yhteistyönä toteutettava ohjelma keskittyi koulutukseen ja naisten parissa tehtävään työhön.

KUA panosti katastrofivarautumisen vahvistamiseen sekä maatasolla että globaalisti. KUA on koulutusalan vahva toimija globaalissa koulutuskliesterissa ja sen yhteydessä toimivassa valmiustiimissä. Yksi KUA:n työntekijä käyttää puolet vuosittaisesta työajasta YK –vetoisen koulutussektorin humanitaarisen työn koordinaatioon katastrofitilanteissa eri puolilla maailmaa. KUA panosti myös toimeentulon kehittämiseen ja aloitti käteisavustusten hyödyntämisen humanitaarisessa ohjelmatyössä. Lisäksi vahvistettiin yhteyksiä kansainvälisiin verkostoihin, yhteistyökumppaneihin ja rahoittajiin.

JÄRJESTÖN KEHITTYMINEN JA KASVU

Kirkon Ulkomaanavussa työskenteli vuoden 2018 lopussa yli 400 henkilöä 15 eri maassa, useimmiten sota-alueilla ja hauraissa maissa. Ammattitaitoisen henkilökunnan löytämisessä ja sitouttamisessa oli edelleen haasteita etenkin hauraissa toimintaympäristöissä.

Toimintavuoden aikana jatkettiin uusien toiminta- ja rahoitusinstrumenttien kehittämistä. KUA:n edellisenä vuonna perustaman FCA Investments Oy:n (FCAI) ja UM:n väliset neuvottelut saatettiin loppuun ja vuoden lopulla osapuolet allekirjoittivat FCAI:n lainasopimukset valtionkonttorin kanssa. Vuoden lopulla käynnistettiin valmistelut suorien sijoitusten tekemiseksi Ugandassa ja Somaliassa. Vuonna 2016 perustetun Omnia Education Partnerships Oy:n (OEP Oy) toiminta jatkui. Yhtiön tulos oli positiivinen. KUA on OEP:n vähemmistöosakas.

Vaikuttamistyö oli aktiivista sekä ohjelmamaissa että Suomessa. Vaikuttamistyön painopisteinä olivat aiempien vuosien tapaan oikeus koulutukseen, rauhaan ja toimeentuloon sekä ihmisoikeuskysymykset. Vaikuttamistyön eritysteemaksi nostimme nuorten koulutuksen, toimeentulon ja päätöksentekoon osallistumisen. Julkaisimme aiheesta raportin "Youth on the Move" ja järjestimme aiheesta useita vaikuttamistilaisuuksia. Ohjelmamaissamme tuimme kumppaneitamme ja hyödynsääjämme vaikuttamistyötä. Kävimme suoraa ja aktiivista dialogia päättäjien kanssa, annoimme useita lausuntoja mm. eduskunnan valiokuntien pyynnöstä, esiinnyimme mediassa, järjestimme ja osallistuimme asiantuntijapuhujina vaikuttamistyön teemoihin liittyviin tilaisuuksiin niin Suomessa kuin kansainvälisestikin. Käynnistimme Suomen 2019 eduskuntavaalivaikuttamisen kehitysyhteistyön aseman parantamiseksi. Lisäksi panostimme vaikuttamistyön osaamisen kehittämiseen erilaisten koulutusten avulla sekä laatimalla vaikuttamistyön strategian.

MERKITTÄVIMMÄT RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Strategiansa mukaisesti KUA toimii maailman hauraimmissa ja köyhimmissä maissa. Tämän johdosta riskien tunnistamisella ja hallinnalla on keskeinen osa toiminnan onnistumisessa ja tuloksellisessa toteuttamisessa. Riskien arviointia ja riskien hallintaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla niin maatoimistoissa kuin Helsingissäkin. Tämän toiminnan tueksi KUA on kehittänyt riskienhallintatyökalun. Arviointityön tuloksena tämänhetkisiä korkean riskin aihealueita on viisi:

Turvallisuus: Apua saavien ihmisten ja avustustyöntekijöiden turvallisuudella on ensisijainen merkitys KUA:n riskien hallinnassa. Toimintaa toteutetaan usein konfliktialueilla ja turvallisuussuunnittelu, -seuranta ja -johtaminen ovat oleellinen osa ohjelmien toteuttamista.

Laatu- ja luotettavuus: Hankalat toimintaympäristöt ovat haasteellisia toiminnan korkean laadun ylläpitämisessä. Liittyessään Core Humanitarian Standard järjestöön ja saatuaan laatusertifioinnin KUA on sitoutunut kehittämään toimintansa laatua ja luotettavuutta korkealle tasolle. Tämä vaatii jatkuvaa ponnistelua ja kehittämistä sekä myös resursseja.

Perusrahoituksen ns. "vapaan" rahoituksen hankkiminen: KUA:n toiminnan kokoluokka ja rahoitusrakenne ovat viimeisen kymmenen vuoden aikana muuttunut merkittävästi ja poiketen muiden suomalaisten kansalaisjärjestöjen toimintamallista suuri osa KUA:n tuloista hankitaan kansainvälisiltä rahoittajilta. Tällaisia ovat esimerkiksi YK-järjestöt, yksityissektori, muut kansainväliset järjestöt, muiden maiden kehitysyhteistyöviranomaiset ja kehityspankit. Samanaikaisesti kansainvälisen rahoituksen toimintaan tarvitaan enenevästi omarahoitusta, minkä kasvu suomalaisilta keräys- ja lahjoittajamarkkinoilta on rajallista.

Henkilöstön saatavuus ja vaihtuminen: Toiminnan ja henkilöstömäärän kasvaessa on yhä vaikeampaa löytää ammattimaista ja osaavaa työvoimaa KUA:n maaohjelmiin. Toimintaympäristöjen vaarallisuus ja haasteellisuus myös lisäävät vaihtuvuutta ja lyhentävät työsuhteiden kestoa. Myös psykososiaalinen tuki on usein tarpeen.

Maineriskit: avustustyön toimiala on avunsaajien, rahoittajien, median ja yleisön jatkuvan tarkastelun kohteena. Virheitä ja epäonnistumisia etsitään ja niiden vääränlainen käsittely voi kostautua maineen huonontumisena ja myös lahjoittajien luottamuksen menetyksenä. Jokainen KUA:n työntekijä allekirjoittaa liittyessään Code of Conductin ja samalla sitoutuu toteuttamaan KUA:n arvoja ja sääntöjä. Monipuolinen ohjeistus ei takaa onnistumista, jos seurantaan ja tarkastuksiin ei kiinnitetä riittävästi huomiota. Onnistuneet rekrytointiprosessit, hyvä työhön perehdyttäminen ja jatkuva koulutus pienentävät työntekijöiden virheitä tai epäeettisen toiminnan riskejä. Myös KUA:n kumppanien ja muiden avustustoiminnassa toimivien järjestöjen virheet voivat aiheuttaa maineriskejä koko toimialalle. Niihin voi varautua vain huolehtimalla oman toiminnan eettisestä pohjasta.

VARAINHANKINTA

Varainhankinnan kehitys on toimintavuoden aikana ollut haasteellista. Yksityisten lahjoittajien panos jatkoj kasvuaan, vaikka vuoden aikana ei tapahtunut suurimittaisia äkillisiä katastrofeja. Ulkomaisten julkisten rahoittajien osalta asetettu budjettitavoite ei toteutunut, mutta yhteistyö useiden merkittävien kansainvälisten rahoittajien kanssa on silti mahdollistanut toiminnan laajentamisen ja kasvun monissa maaohjelmissa. Myös hauraiden valtioiden hallitukset ovat alkaneet nähdä Kirkon Ulkomaanavun toiminnan lisäarvon, mikä on mahdollistanut yhteistyön uudenlaisten kehitysrahoittajien, kuten kehityspankkien kanssa. Vapaan omarahoituksen varmistamiseen tulee jatkossa kiinnittää edelleen huomiota, jotta kansainvälisen rahoituksen omavastuusuudet voidaan kattaa. Lisäksi voimavaroja on pystyttävä suuntaamaan jatkossakin uuden ohjelmatyön kehittämiseen.

Hävikkiruokakauppa WeFood avattiin syyskuussa kauppakeskus Redissä. WeFood sai huomattavaa näkyvyyttä mediassa kotimaassa (kaikki päämediat) ja ulkomailla (mm. BBC). WeFood vähensi Suomessa esiintyvää ruokahävikkiä syksyn 2018 aikana yli 10 000 kiloa myymällä yhteensä yli 22 tavarantoimittajalta - valmistajilta, maahantuojilta, tukuilta, kaupoilta ja tuottajilta lahjoituksena saatua hävikkiruokaa. Hankkeessa oli mukana 132 vapaaehtoista.

Laadunvarmistustyötä jatkettiin toimintavuoden aikana. Core Humanitarian Standard Allianssi hyväksyi järjestön virallisen sertifioinnin toimintavuoden keväällä.

SÄÄTIÖKONSERNIN RAKENNE

Kirkon Ulkomaanavun säätiön konserniin on yhdistelty Liberian, Jordanian, Kenian, Sierra Leonen ja Yhdysvaltojen toimistot sekä Omnia Education Partnerships Oy (osuus 20%) ja FCA Investments Oy (osuus 100%). FCA Investments Oy:ssä ei kuitenkaan ollut vielä merkittävää toimintaa vuonna 2018.

Haitin toimisto suljettiin huhtikuussa 2017. Sierra Leonen toimisto suljettiin maaliskuussa 2018. Liberian toimiston itsenäistymisprosessi jatkui ja paikallinen organisaatio SHED otti enemmän vastuuta toiminnan jatkumisesta. Ns. Lopullinen "localization" eli paikallistuminen tapahtuu vuonna 2020.

Kirkon Ulkomaanavun emon kirjanpitoon on yhdistelty sivuliikkeinä käsitellyt toimistot, jotka sijaitsevat Kambodžassa, Keski-Afrikan tasavallassa, Etelä-Sudanissa, Somaliassa, Nepalissa, Myanmarissa, Eritreassa sekä Ugandassa.

TALOUS

Toimintakertomuksessa luvut on esitetty seuraavasti: konserni 2018 (konserni 2017), emo 2018 (emo 2017). Jos konsernin ja emon vuoden 2018 luvut eivät poikkea toisistaan, on esitetty vain yhdet luvut.

Tilikauden 2018 alijäämä oli 533 070.43 € (ylijäämä 45 030.90 €), alijäämä 534 037.76 € (ylijäämä 5 144.58 €) ja oman pääoman määrä vuoden lopussa 10.5 M€ (13.0 M€). Lyhytaikaiset saamiset yhteensä olivat 3.2 M€ (2.9 M€), 3.2 M€ (3.1 M€), joista hankkeita toteuttaville kumppaneille maksetut ennakot olivat 0.7 M€ (0.6 M€), 0.7 M€ (1.0 M€). Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä oli 8.3 M€ (6.8 M€), 8.1 M€ (6.3 M€), josta saadut ennakkomaksut olivat 5.2 M€ (3.4 M€), 5.2 M€ (3.2 M€).

Tuotot

Tilikauden tuotot olivat 39 984 097.10 € (44 275 757.91€), 39 011 713.29 €, (43 391 110.80 €), ja laskua edelliseen vuoteen nähden oli 9.7 % (konserni), 10.1 % (emo). Tilikauden tuotot sisältävät siirtoja rahastoista 1 962 440.87 € (siirtoja rahastoihin -509 855.06 €).

Seurakuntien talousarviotuki oli 4.0 M€ (3.9 M€). Yhteisvastuukeräyksestä saatu tuotto oli 1.4 M€ (1.4 M€). Kirkkohallitukselta saatu toimintatuki oli 1.0 M€ (1.1 M€).

Ulkoministeriöltä sekä kotimaisista ja kansainvälisistä institutionaalisista rahoituslähteistä saatu tuki oli yhteensä 19.3 M€ (23.6 M€). Ulkoministeriö tuki kehitysyhteistyötä 6.3 M€ (5.9 M€) sekä humanitaarista työtä 2.9 M€ (3.3 M€).

Yksityisen sektorin osuus mukaan lukien seurakuntien tilittämät yksityislahjoitukset oli 13.8 M€ (14.0 M€).

Kulut

Tilikauden kulut olivat yhteensä 40 517 167.53 € (44 230 727.01 €), 39 545 751.05 € (43 385 966.22 €) ja ne laskivat edellisestä vuodesta 8.4 % (konserni), 8.9 % (emo).

Avustustyön kulut olivat 35.1 M€ (38.6 M€), 34.1 M€ (37.7 M€), ja ne sisälsivät ohjelmien suunnittelu-, seuranta- ja kehittämiskuluja 2.8 M€ (2.6 M€). Avustustyön tukitoimintojen eli viestinnän, varainhankinnan, sidosryhmyön ja yleishallinnon kulut olivat 5.4 M€ (5.7 M€).

Kaikista toimintakuluista käytettiin avustustoimintaan 86.6 % (87.2 %), 86.3 % (86.9 %). Avustustyön tukitoimintoihin käytettiin 13.4 % (12.8 %), 13.7 % (13.1 %) kuluista.

Palkat ja palkkiot sivukuluineen olivat 12.3 M€ (12.3 M€), 11.5 M€ (11.0 M€). Tilikauden aikana investoitiin IT-järjestelmien kehitykseen ja -laitteistoon sekä kalustoon 0.3 M€ (0.4 M€), 0.3 M€ (0.3 M€). Käyttöomaisuudesta tehdyt poistot olivat yhteensä 0.1 M€ (0.1 M€).

Avustustyö (sisältäen ohjelmien suunnittelun, seurannan ja kehittämisen kulut) jakautui seuraavasti (M€):

M€	konserni 2018	konserni 2017
Uganda	8,3	6,0
Etelä-Sudan	3,6	3,3
Globaalit hankkeet	3,6	4,0
Somalia	3,6	3,8
Keski-Afrikan tasavalta	2,7	2,7
Kenia	2,5	1,8
Jordania	2,1	1,9
Myanmar	1,7	1,4
Nepal	1,4	4,8
Kambodza	1,3	1,2
Eritrea	0,7	0,8
Syyria	0,7	0,5
Muut	3,0	6,4
Yhteensä	35,1	38,6

HENKILÖSTÖ

Henkilötyövuosia kertyi yhteensä 415 (326), 347 (277), joista Helsingissä ja lähetetyllä henkilöstöllä yhteensä 156 (150), 148 (140). Lisäksi ohjelmatoimistoissa paikalta palkattu henkilöstö kartutti 259 (176), 205 (138) henkilötyövuotta. Määräaikaiset F2F- ja televarainhankkijat tekivät lyhytaikaisissa työsuhteissa yhteensä 11 (9) henkilötyövuotta. Vakituksessa työsuhteessa tehtiin 126 (113), 118 (108) henkilötyövuotta ja määräaikaisessa 289 (212), 208 (169) henkilötyövuotta.

HALLINTO

Säätiön hallitus kokoontui kuusi kertaa vuonna 2018.

Hallitukseen kuuluivat vuonna 2018 puheenjohtajana kv-asiantuntija Tarja Kantola sekä jäsenenä asianajaja Tuomas Aho, johtaja Sixten Ekstrand, kansanedustaja Pekka Haavisto, seurakuntapastori Riikka Hietanen, valtiosihteeri Anna-Kaisa Ikonen, kehitysväestöasiantuntija, dos. Marjaana Jauhola, kirkkoherra Juhani Lavanko, piispa Tapio Luoma (toukokuuhun asti), toimittaja Reetta Meriläinen, kauppatieteen maisteri Ritva Ohmeroluoma, kansanedustaja Aila Paloniemi, kansainvälisyystyön pappi Mark Saba ja kirkkoherra Olli-Pekka Silfverhuth.

Hallitus nimesi kirkkoherra Olli-Pekka Silfverhuthin hallituksen uudeksi varapuheenjohtajaksi 1.6.2018 alkaen piispa Tapio Luoman tultua valituksi Suomen evankelis-luterilaisen kirkon arkkipiispaksi.

Asiantuntijajäsenenä hallituksessa ovat toimineet pääsihteeri Mari-Anna Auvinen, johtaja Risto Jukko (syyskuuhun asti), johtaja Kalle Kuusimäki sekä toiminnanjohtaja Riina Nguyen. Kirkon lähetystyön keskuksen johtaja Risto Jukko jättäytyi pois hallituksen asiantuntijan tehtävästä tultuaan valituksi Kirkkojen maailmanneuvoston Maailmanlähetyksen ja evankelioimisen komission (CWME) johtajaksi 1.10.2018 alkaen. Hallitus valitsi Risto Jukon viransijaiseksi nimetyn lähetysteologi, dosentti Jaakko Rusaman hallituksen asiantuntijajäseneksi 1.10.2018 alkaen.

SÄÄNTÖMUUTOKSET

Hallituksen kokouksessa 22.5.2018 hyväksyttiin sääntömuutoksia säätiön sääntöihin.

Säätiön tarkoituksen toteuttamiseen liittyvän toiminnan rahoittamisen osalta selkeytettiin sääntöjä toteamalla, että säätiö voi toimintansa rahoittamiseksi kerätä ja hankkia varoja kaikin laillisin keinoin ja harjoittaa toimintamuotojensa rahoittamiseksi kaikkea laillista ja hallituksen hyväksymää liiketoimintaa.

Taloudenhoitoa koskevia sääntöjä poistettiin ja todettiin, että yksityiskohtaiset ohjeet annetaan taloussäännössä.

Hallituksen ja työjaoston tehtäviä selkeytettiin muun muassa muun johdon työsuhteisiin liittyvissä tehtävissä. Edelleen lisättiin, että hallituksen puheenjohtaja on myös työjaoston puheenjohtaja.

Hallituksen kevätkokouksen määräaika siirrettiin maaliskuun lopusta huhtikuun loppuun.

Lisäksi sääntöihin tehtiin pieniä kielellisiä parannuksia ja täsmennyksiä.

LÄHIPIIRITOIMET

Säätiölaissa määritellään yksityiskohtaisesti säätiön lähipiiritoimet. Kirkon Ulkomaanavun lähipiiriin katsotaan kuuluvan seuraavat henkilöt:

- hallituksen jäsenet
- toiminnanjohtaja ja johtoryhmän jäsenet
- tilintarkastaja tai tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkastuksesta
- kenttätoimistojen hallintoelinten jäsenet maissa, joissa näillä hallintoelimillä on paikallisen lainsäädännön mukaisesti päätösvaltaa.

Lähipiiriin kuuluvat lisäksi edellä mainittujen perheenjäsenet.

Lähipiiriin katsotaan kuuluviksi myös seuraavat yhteisöt:

- evankelisluterilainen kirkko
- yllä mainittujen, yksin tai yhdessä toimivien henkilöiden määräysvallassa oleva yhteisö ja säätiö

Kirkon Ulkomaanavussa on laadittu ohjeistus lähipiiritoimien ilmoittamisesta ja lähipiiritoimet julkistetaan vuosittain säätiön toimintakertomuksessa. Säätiölain määritelmän mukainen Kirkon Ulkomaanavun lähipiiri on erittäin laaja. Tämän vuoksi ei ole mahdollista täysin kattavasti kartoittaa kaikkia em. lähipiiriin kuuluvia tahoja.

LÄHIPIIRITAUUKKO

Toimet tai taloudelliset edut euroina		Lähipiirisuhteen luonne				
		1	2	3	4	5
A	Johdon palkat ja palkkiot	-	15 055€	565 140 €	-	-
B	Sopimukset	682 714 €	54 654 €	-	-	-
C	Myönnetty tuki	-	-	-	-	-
D	Annetut lainat, vastuut ja sitoumukset	-	-	-	-	-

TOIMIEN JA TALOUDELLISTEN ETUJEN SELITYKSET

A	Säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenistä ja varajäsenistä, toimitusjohtajasta ja hänen sijaisestaan sekä asiamiehestä ja muusta henkilöstä, joka osallistuu säätiön johtamiseen, ilmoitetaan palkat ja palkkiot sekä eläkesitoumukset näistä tehtävistä. Kohdassa ilmoitetaan esim. kokouspalkkiot, vuosipalkkiot, palkat, konsulttipalkkiot sekä muut rahalliset korvaukset, jotka säätiön johtoon kuuluva ja johtamiseen osallistuva saa säätiön hyväksi tekemästään työstä.
---	--

B	Sopimuksista ilmoitetaan esim. vuokra-, konsultointi- ja myyntisopimukset. Sopimuksista ilmoitetaan kaikki säätiön ja lähipiiriin kuuluvien välillä tehdyt kaupalliset toimet, joita ei ole ilmoitettu muissa kohdissa.
C	Myönnettyä tukea voivat olla esim. apurahat, avustukset ja palkinnot sekä muut osittain tai kokonaan vastikkeettomat käyttöedut.
D	Euromäärien lisäksi on ilmoitetaan miten lainat, vastuut ja vastuusitoumukset liittyvät säätiön tarkoituksen toteuttamiseen, toimintamuotoihin ja varainhoitoon sekä niiden pääasialliset ehdot.

LÄHIPIIRISUHTEN LUONNE

1	Säätiön perustaja ja säätiössä määräysvaltaa käyttävä sekä näiden tai säätiön tytäryhteisö ja -säätiö
2	Säätiön ja 1. kohdassa tarkoitetun yhteisön ja säätiön hallituksen ja hallintoneuvoston jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja ja tämän sijainen, vastuunalainen yhtiömies ja tilintarkastaja
3	Säätiön asiamies ja muu henkilö, joka osallistuu säätiön johtamiseen.
4	1–3 kohdassa tarkoitetun ihmisen perheenjäsen*
5	1–4 kohdassa tarkoitetun ihmisen tai yhdessä toimivien ihmisten määräysvallassa oleva yhteisö ja säätiö

* aviopuoliso ja avopuoliso, oma ja puolison lapsi ja tämän puoliso ja jälkeläinen sekä oma ja puolison vanhempi, isovanhempi ja tämän vanhempi

TULEVA KEHITYS

Kehitysyhteistyön globaalit rakennemuutokset tulevat vaikuttamaan Kirkon Ulkomaanavun toimintaan tulevina vuosina merkittävästi. Järjestön on edelleen kehitettävä uudenlaisia toimintatapoja ja löydettävä uudenlaisia rahoitusinstrumentteja missionsa, visionsa ja toimintatavoitteidensa toteuttamiseksi. Esimerkiksi yksityissektorin rahoituksen voimakas priorisointi joissakin maissa tulee jatkumaan ja laajenemaan. Kirkon Ulkomaanavun on pystyttävä osoittamaan toiminnassaan selkeä lisäarvonsa ja kokemuksensa toimimisesta kehitysmaissa, erityisesti hauraissa olosuhteissa. Liittoutuminen läheisemmin kansainvälisten toimijoiden, kuten YK-järjestöjen, kehityspankkien, ACT-sisarjärjestöjen ja muiden kansalaisjärjestötoimijoiden kanssa jatkuu.

KUA:n globaali strategia vahvistettiin toukokuussa 2016 ja sen toteuttaminen käynnistyi vuonna 2017. Vuonna 2018 käynnistynyttä kehitys- ja visioprosessia "FCA 2030" jatketaan ja laajennetaan.

OLENNAISET OHJELMATOIMINNAN TAPAHTUMAT TILIKAUDEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEEN

Tilikausi 2019 alkoi humanitaaristen katastrofien merkeissä. Mosambikin hirmumyrsky, Jemenin sota ja KUA:lle osoitettu avunpyyntö Pohjois-Koreasta ovat vaatineet nopeaa reagoitua. Jälkimmäiseen kohteeseen tehtiin tammikuussa 2019 arviointimatka, minkä tuloksena KUA pyrkii käynnistämään humanitaarisen avustushjelman maassa. Kahden jälkimmäisenkin katastrofin osalta ollaan käynnistämässä avustustoimintaa.

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TULOSLASKELMA	Konserni 1.1. - 31.12.2018	Konserni 1.1. - 31.12.2017	Emo 1.1. - 31.12.2018	Emo 1.1. - 31.12.2017
VARAINHANKINTA				
Avustustoiminta				
Tuotot				
Valtiolta	9 157 493,37	9 182 608,38	9 157 493,37	9 182 608,38
Seurakunnat	4 001 746,05	3 874 107,10	4 001 746,05	3 874 107,10
Kansainväl. rahoituslähteistä	10 116 962,34	14 322 085,78	9 148 170,75	13 488 758,20
Muut tuotot	43 483,69	51 097,11	40 858,80	39 663,89
	23 319 685,45	27 429 898,37	22 348 268,97	26 585 137,57
Kulut				
Suorat avustukset	-16 066 215,16	-18 687 617,84	-17 451 644,75	-21 800 287,57
Henkilöstökulut	-9 305 974,57	-9 089 267,62	-7 901 915,96	-7 593 697,54
Muut kulut	-9 732 910,29	-10 775 875,33	-8 780 122,83	-8 314 014,89
	-35 105 100,02	-38 552 760,79	-34 133 683,54	-37 708 000,00
Kulujäämä	-11 785 414,57	-11 122 862,43	-11 785 414,57	-11 122 862,43
Avustustoiminnan tukitoiminnot				
Viestintä ja sidosryhmätyö				
Tuotot	160 948,74	280 270,37	160 948,74	280 270,37
Kulut				
Henkilöstökulut	-1 107 510,23	-1 143 384,87	-1 107 510,23	-1 143 384,87
Muut kulut	-690 336,40	-1 063 848,84	-690 336,40	-1 063 848,84
	-1 797 846,63	-2 207 233,71	-1 797 846,63	-2 207 233,71
Kulujäämä	-1 636 897,89	-1 926 963,34	-1 636 897,89	-1 926 963,34
Yleishallinto				
Tuotot	11 277,35	47 112,22	11 277,35	47 112,22
Kulut				
Henkilöstökulut	-2 050 807,35	-1 843 432,93	-2 050 807,35	-1 843 432,93
Muut kulut	-1 960 165,07	-1 893 013,51	-1 960 165,07	-1 893 013,51
Siirto toiminnanoille	2 626 465,48	2 261 093,05	2 626 465,48	2 261 093,05
	-1 384 506,94	-1 475 353,39	-1 384 506,94	-1 475 353,39
Kulujäämä	-1 373 229,59	-1 428 241,17	-1 373 229,59	-1 428 241,17
Varsinaisen toiminnan kulujäämä	-14 795 542,05	-14 478 066,94	-14 795 542,05	-14 478 066,94
VARAINHANKINTA				
Tuotot				
Lahjoitukset yksityishenkilöiltä	9 885 802,37	11 878 889,14	9 885 802,37	11 878 889,14
Lahjoitukset yrityksiltä ja yhteisöiltä	761 004,66	803 263,15	761 004,66	803 263,15
Lahjoitukset seurakunnilta	2 606 717,12	2 786 181,57	2 606 717,12	2 786 181,57
Siirtyvät seurakuntatuotot	0,00	483 806,96	0,00	483 806,96
Muut tuotot	200 132,61	62 565,06	200 132,61	62 565,06
	13 453 656,76	16 014 705,88	13 453 656,76	16 014 705,88
Kulut	-2 210 739,11	-1 994 444,79	-2 210 739,11	-1 994 444,79
Tuottojäämä	11 242 917,65	14 020 261,09	11 242 917,65	14 020 261,09
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA				
Osuus osakkuusyritysten voitosta	967,33	39 886,32	0,00	0,00
Tuotot	150 120,60	4 419,82	150 120,60	4 419,82
Kulut	-18 974,83	-934,33	-18 974,83	-934,33
Tuottojäämä	132 113,10	43 371,81	131 145,77	3 485,49
Tuotto/kulujäämä	-3 420 511,30	-414 434,04	-3 421 478,63	-454 320,36
YLEISAVUSTUKSET				
Toiminta-avustus Kirkkohallitukselta	925 000,00	969 320,00	925 000,00	969 320,00
Tulos ennen rahastosiiroja	-2 495 511,30	554 885,96	-2 496 478,63	514 999,64
RAHASTOSIIROT				
Lahjoitusrahasto	2 191 632,95	-1 010 334,72	2 191 632,95	-1 010 334,72
Katastrofirahasto	-143 293,91	993 210,27	-143 293,91	993 210,27
Näisten Pankin rahasto	-85 822,51	-492 606,00	-85 822,51	-492 606,00
Avustusrahasto	-75,66	-124,61	-75,66	-124,61
	1 962 440,87	-509 855,06	1 962 440,87	-509 855,06
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-533 070,43	45 030,90	-534 037,76	5 144,58

KIRKON ULKOMAANAPU SR

TASE	Konserni 31.12.2018	Konserni 31.12.2017	Emo 31.12.2018	Emo 31.12.2017
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
IT-ohjelmistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet				
Koneet ja kalusto	89 956,80	119 762,27	89 956,80	119 762,27
Sijoitukset				
Osakkeet ja osuudet	78 967,33	92 886,32	78 000,00	53 000,00
Muut saamiset	6 890 046,98	6 304 942,92	6 890 046,98	6 304 942,92
Sijoitukset yhteensä	6 969 014,31	6 397 829,24	6 968 046,98	6 357 942,92
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Saamiset				
Lyhytaikaiset				
Ennakkomaksut projekteille	723 669,56	614 289,40	703 942,74	951 806,37
Siirtosaamiset	1 821 466,83	1 667 474,93	1 821 466,83	1 630 911,88
Muut saamiset	628 283,80	584 780,90	633 076,85	559 827,37
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	3 173 420,18	2 866 545,24	3 158 486,42	3 142 545,62
Rahoitusarvopaperit	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	8 464 791,59	10 438 008,69	8 224 806,63	9 634 573,97
VASTAAVAA YHTEENSÄ	18 797 182,88	19 822 145,44	18 541 296,83	19 254 824,78

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	33 637,59	33 637,59	33 637,59	33 637,59
Muut määrätarkoitukseen sidotut rahastot				
Lahjoitusrahasto	1 945 213,53	4 136 846,48	1 945 213,53	4 136 846,48
Katastrofivarat	1 662 803,38	1 519 509,47	1 662 803,38	1 519 509,47
Naisten Pankki	2 245 133,04	2 159 310,53	2 245 133,04	2 159 310,53
Avustusrahasto 1985	117 593,04	117 517,38	117 593,04	117 517,38
Edellisten tilikausien ylijäämä	5 011 716,85	5 006 572,27	5 011 716,85	5 006 572,27
Tilikauden yli-/alijäämä	-533 070,43	45 030,90	-534 037,76	5 144,58
Oma pääoma yhteensä	10 483 027,00	13 018 424,62	10 482 059,67	12 978 538,30

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikaiset				
Saadut ennakot	5 229 607,49	3 404 339,12	5 226 270,22	3 206 914,94
Ostovelat	593 097,21	584 899,18	379 882,75	438 911,32
Muut velat	918 837,96	1 028 292,61	978 295,94	1 012 947,79
Siirtovelat	1 572 613,22	1 786 189,91	1 474 788,25	1 617 512,43
Vieras pääoma yhteensä	8 314 155,88	6 803 720,82	8 059 237,16	6 276 286,48
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	18 797 182,88	19 822 145,44	18 541 296,83	19 254 824,78

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2018 LIITETIEDOT

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Pysyvät vastaavat ja poistot

Emon suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hankintamenoista arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaisesti tasapoistoin. Koneiden ja kaluston poisto aika on viisi vuotta.

Projektien tulouttaminen

Projektit tuloutetaan sitä mukaa, kun niiden toteutuksessa käytetään avustusvaroja. Projektien käyttämättä olevat projektivarat kirjataan taseen saamiin ennakomaksuiksi projekteille. Tiedot käyttämättömistä projektivaroista perustuvat kumppaneiden osalta pääosin tilintarkastamattomiin tietoihin.

Kohdennettujen varojen käsittely

Ennen vuotta 2017 kaikki kohdennetut seurakuntatuotot, joita ei ole tilikauden aikana käytetty ja jotka siirtyvät käytettäväksi seuraavina vuosina, on kirjattu taseen saaduiksi ennakoiksi vieraaseen pääomaan.

Muiden seurakuntatuottojen paitsi talousarvioavustustusten saaduissa ennakoissa esitetyt alkusaldot 1.1.2017 on siirretty varainhankinnan tuottoihin. Tilikauden lopussa 31.12.2017 nämä käyttämättömät kohdennetut seurakuntalahjoitukset on esitetty tuloslaskelmassa Lahjoitusrahaston rahastosiirroissa ja taseessa oman pääoman rahastoissa. Seurakuntien tuotoista talousarvioavustukset on käsitelty avustuksina.

Sivuliikkeet

Toimistoja Kambodzassa, Keski-Afrikan tasavallassa, Etelä-Sudanissa, Somaliassa, Ugandassa, Myanmarissa, Nepalissa ja Eritreassa on käsitelty Kirkon Ulkomaanavun sivuliikkeinä.

Näiden ulkomaanrahamääräiset kulut on yhdistelty Kirkon Ulkomaanavun tuloslaskelmaan käyttäen painotettua keskipurssia ja tuotot on yhdistelty rahan vastaanottamispäivän kurssilla. Maksetut ennakot on merkitty taseeseen syntymispäivän kurssiin. Sivuliikkeiden rahat ja pankkisaamiset on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin ja pysyvien vastaavien hankintameno on kirjattu kuluksi.

Muut lyhytaikaiset valuuttamääräiset velat on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin.

Toimistojen keskinäiset velat ovat muita velkoja sekä keskinäiset saamiset ovat muita saamisia.

Konserni

Toimistoja Jordaniassa, Liberiassa, Sierra Leonessa, Keniassa sekä USA:ssa on käsitelty itsenäisinä kirjanpitovelvoitina. Itsenäisten kirjanpitovelvoitteiden tiedot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen, eliminoitu keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset liiketapahtumat.

Näiden ulkomaanrahamääräiset tuotot ja kulut on yhdistelty Kirkon Ulkomaanavun konsernituloslaskelmaan käyttäen tilikauden keskipurssia ja tase-erät on arvostettu tilinpäätöspäivän kurssiin. Pysyvien vastaavien hankintameno on kirjattu kuluksi.

Tytäryhtiö FCA Investments Oy ja on jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen, koska siinä ei vielä ollut merkittävää toimintaa 2018. FCA Investments Oy:n 2018 tulos, vapaaehtoisten varausten määrä sekä sen muutos oli -60 euroa. Oman pääoman määrä oli 2 060 euroa sekä vieraan pääoman määrä 380 euroa, mikä oli konsernin sisäistä velkaa. Osakkuusyhtiö Omnia Education Partnerships Oy on yhdistelty konsernitilinpäätökseen.

Muuta

Kapitalisaatiosopimusten sisällä olevat eräpäivänä pääomaturvatut sijoitukset on merkitty taseen pysyvien vastaavien sijoituksissa hankintamenon suuruusina.

Saadut testamentit on tuloutettu, kun testamenttisaaminen on lainvoimainen.

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2018 LIITETIEDOT

2. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

	Konserni	Konserni	Emo	Emo
	2018	2017	2018	2017
KOKONAISTUOTOT JA -KULUT				
Tuotot	38 021 656,23	44 785 612,97	37 049 272,42	43 900 965,86
Toimintakulut				
Avustustyö	-35 105 100,02	-38 552 760,79	-34 133 683,54	-37 708 000,00
Kotimaan tukitoiminnot ja hallinto	-5 412 067,51	-5 677 966,22	-5 412 067,51	-5 677 966,22
Kokonaiskulut	-40 517 167,53	-44 230 727,01	-39 545 751,05	-43 385 966,22
Siirrot rahastoista/rahastoihin	1 962 440,87	-509 855,06	1 962 440,87	-509 855,06
Tilikauden tulos	-533 070,43	45 030,90	-534 037,76	5 144,58
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTOT				
Avustustoiminnan tuotot valtiolta				
Ulkoministeriön (UM) kehyssojpmus	5 400 000,00	5 260 000,00	5 400 000,00	5 260 000,00
UM muut	904 800,32	634 229,77	904 800,32	634 229,77
UM humanitaariselle työlle	2 852 693,05	3 288 378,61	2 852 693,05	3 288 378,61
Yhteensä	9 157 493,37	9 182 608,38	9 157 493,37	9 182 608,38
Avustustoiminnan tuotot EU:lta				
EU tuki kehitysyhteistyöhön	1 497 591,47	2 028 835,43	1 497 591,47	2 028 835,43
EU humanitaariselle työlle	1 877 838,34	1 389 739,84	1 877 838,34	1 389 739,84
Yhteensä	3 375 429,81	3 418 575,27	3 375 429,81	3 418 575,27
Tuotot kansainvälisistä rahoituslähteistä				
ACT	455 710,82	919 411,81	455 710,82	919 411,81
United Nations	1 984 540,47	2 089 769,39	1 984 540,47	2 089 769,39
Danida	759 767,83	266 575,92	759 767,83	266 575,92
USAID	320 018,37	96 646,13	320 018,37	66 996,48
Education Cannot Wait	345 105,42	0,00	345 105,42	0,00
KAICIID	130 516,55	78 357,45	130 516,55	78 357,45
UNICEF	2 355 102,10	6 580 957,68	1 424 513,55	5 916 297,65
Muu kansainvälinen rahoitus	371 900,95	759 920,35	331 073,02	609 469,24
Yhteensä	6 722 662,51	10 791 638,73	5 751 246,03	9 946 877,94
Muut julkiset avustukset	21 494,91	123 304,99	21 494,91	123 304,99
Avustustoiminnan tuotot seurakunnilta				
Talousarviotuki	4 001 746,05	3 874 107,10	4 001 746,05	3 874 107,10
Avustustoiminnan muut tuotot	52 136,15	86 776,11	52 136,15	86 776,11
Avustustoiminnan tukitoimintojen tuotot				
Opetusministeriön tuki nuorisotyölle	30 000,00	131 270,58	30 000,00	131 270,58
Kirkkohallituksen tuki nuorisotyölle	83 705,00	85 000,00	83 705,00	85 000,00
Yhteisölahjoitukset	21 261,32	20 000,00	21 261,32	20 000,00
Muut tuotot	25 982,42	43 999,79	25 982,42	43 999,79
Yhteensä	160 948,74	280 270,37	160 948,74	280 270,37
VARSINAISEN TOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	23 491 911,54	27 757 280,94	22 520 495,06	26 912 520,16

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2018 LIITETIEDOT

	Konserni	Konserni	Emo	Emo
	2018	2017	2018	2017
VARAINHANKINNAN TUOTOT				
Lahjoitukset yksityishenkilöiltä	9 692 189,31	11 645 479,56	9 692 189,31	11 645 479,56
Tuotteiden myynti	199 954,55	71 685,43	199 954,55	71 685,43
Nenäpäivä-keräys	174 307,41	203 185,25	174 307,41	203 185,25
Muut korvaukset	19 483,71	21 103,96	19 483,71	21 103,96
Yhteensä	10 085 934,98	11 941 454,20	10 085 934,98	11 941 454,20
Lahjoitukset yrityksiltä ja yhteisöiltä	761 004,66	803 263,15	761 004,66	803 263,15
Lahjoitukset seurakunnilta	2 606 717,12	2 786 181,57	2 606 717,12	2 786 181,57
Siirtyvät seurakuntatuotot	0,00	483 806,96	0,00	483 806,96
VARAINHANKINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	13 453 656,76	16 014 705,88	13 453 656,76	16 014 705,88
MUUT TUOTOT				
Kirkkohallituksen toimintatuki	925 000,00	969 320,00	925 000,00	969 320,00
Osuus osakkuusyritysten voitosta	967,33	39 886,32	0,00	0,00
Sijoitus ja rahoitustoiminta	150 120,60	4 419,82	150 120,60	4 419,82
Yhteensä	1 076 087,93	1 013 626,14	1 075 120,60	973 739,82
RAHASTOJEN MUUTOKSET	1 962 440,87	-509 855,06	1 962 440,87	-509 855,06
HENKILÖSTÖN KESKIMÄÄRÄINEN LUKUMÄÄRÄ	2018	2017	2018	2017
Kansainvälinen ohjelmatyö				
Helsinki	51	46	51	46
Lähetetyt työntekijät	33	40	26	30
Paikalta palkatut työntekijät *)	258	178	204	151
Johtajan toimisto	7	5	7	5
Varainhankinta ja viestintä	43	41	43	41
Talous- ja tietohallinto	13	12	13	12
Henkilöstö ja hallinto	11	12	11	12
Yhteensä	416	334	355	297
*) lisäksi 467 opettajaa Ugandan maaohjelmassa 31.12.2018				
HENKILÖSTÖKULUT	2018	2017	2018	2017
Palkat ja palkkiot, Suomesta maksetut	7 997 590,22	7 799 749,88	7 997 590,22	7 799 749,88
Eläkekulut, Suomesta maksetut	1 032 651,80	995 878,34	1 032 651,80	995 878,34
Muut henkilösivukulut, Suomesta maksetut	153 063,32	237 424,40	153 063,32	237 424,40
Maatoimistoista maksetut sivukuluineen	3 096 691,71	3 247 370,54	2 330 381,34	1 952 147,94
Yhteensä	12 279 997,05	12 280 423,16	11 513 686,68	10 985 200,56
Muut henkilösivukulut sisältävät palkkojen perusteella määräytyvät lakisääteiset kulut. Henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa vakuutusyhtiöissä. Maatoimistoista paikallisesti maksettujen palkkojen sivukulut määräytyvät kunkin maan lainsäädännön mukaisesti.				
Hallituksen kokouspalkkiot	2018	2017	2018	2017
	11 820,00	11 955,00	11 820,00	11 955,00
Vuoden 2018 kokouspalkkiot noudattivat Kirkkohallituksen virastokollegion vahvistamia Kirkon ulkoasiain neuvoston kokouspalkkioita: hallituksen puheenjohtajalle 445 euroa kuukaudessa ja hallituksen jäsenille 135 euroa per kokous.				
Tilintarkastajien palkkiot	2018	2017	2018	2017
Tilintarkastus	18 727,10	20 859,90	18 727,10	20 859,90
Toimeksiannot	34 438,40	17 143,00	34 438,40	17 143,00
Veroneuvonta	1 488,00	3 436,04	1 488,00	3 436,04
Maatoimistojen paikalliset tilintarkastuskulut	147 043,14	168 784,39	104 654,03	109 309,90
Tilikauden aikana kuluksi kirjatut hankinnat	2018	2017	2018	2017
IT-ohjelmat ja lisenssit	234 352,58	187 662,77	234 352,58	183 406,75
Koneet, IT-laitteet ja kalusto	94 139,10	216 961,41	70 051,31	142 666,28

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2018 LIITETIEDOT

3. TASEEN LIITETIEDOT

	Konserni	Konserni	Emo	Emo
	2018	2017	2018	2017
AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET				
KONEET JA KALUSTO				
Hankintameno tilikauden alussa 1.1.	633 636,86	612 036,18	633 636,86	612 036,18
Lisäykset tilikauden aikana 1.1.-31.12.	27 335,06	21 600,68	27 335,06	21 600,68
Vähennykset tilikauden aikana 1.1. - 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno tilikauden lopussa 31.12.	660 971,92	633 636,86	660 971,92	633 636,86
Kertyneet suunnitelmapoistot 1.1.	-513 874,59	-460 129,92	-513 874,59	-460 129,92
Tilikauden suunnitelmapoistot 31.12.	-57 140,53	-53 744,67	-57 140,53	-53 744,67
Kirjanpitoarvo 31.12.	89 956,80	119 762,27	89 956,80	119 762,27
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	2018	2017	2018	2017
IT-ohjelmat	0,00	0,00	0,00	0,00
IT-laitteet, koneet ja kalusto	-57 140,53	-53 744,67	-57 140,53	-53 744,67
Yhteensä	-57 140,53	-53 744,67	-57 140,53	-53 744,67
OSAKKEET JA OSUUDET	2018	2017	2018	2017
FCA Investments, Helsinki, 100%	2 500,00	2 500,00	2 500,00	2 500,00
Omnia Education Partnerships Oy, 20%	75 500,00	50 500,00	75 500,00	50 500,00
Yhteensä	78 000,00	53 000,00	78 000,00	53 000,00
MUUT SAAMISET	2018	2017	2018	2017
Markkina-arvo	6 863 293,69	6 404 426,64	6 863 293,69	6 404 426,64
Kirjanpitoarvo	6 890 046,98	6 304 942,92	6 890 046,98	6 304 942,92
Erotus	-26 753,29	99 483,72	-26 753,29	99 483,72
Muut saamiset ovat kapitalisaatiosopimusten sisällä olevia eräpäivänä pääomaturvattuja sijoituksia.				
ENNAKKOMAKSUT PROJEKTEILLE	2018	2017	2018	2017
Saamiset kumppaneilta	723 669,56	612 629,14	703 942,74	950 146,11
Muut ennakot	0,00	1 660,26	0,00	1 660,26
Yhteensä	723 669,56	614 289,40	703 942,74	951 806,37
Ulkomaanavun projekteja toteuttavat kumppanit sekä itsenäisinä käsitellyt maatoimistot ilmoittavat tilinpäätöshetkellä käyttämättä olevan osuuden heille maksetuista avustuksista, ja nämä on kirjattu Ulkomaanavun taseeseen aktivoitaviin projektivaroihin.				
Tiedot perustuvat tilintarkastamattomiin raportteihin.				
SIIRTOSAAMISET	2018	2017	2018	2017
Kelan saamiset 2018	30 400,00	66 925,00	30 400,00	66 925,00
Vakuutusmaksusaamiset	84 048,97	25 106,73	84 048,97	25 106,73
Lahjoitusten siirtosaamiset	1 049 488,95	668 292,40	1 049 488,95	668 292,40
Avustusennakot	638 161,50	870 436,68	638 161,50	870 436,68
Jaksotetut korot	7 205,24	0,00	7 205,24	0,00
Muut siirtosaamiset	12 162,17	36 714,12	12 162,17	151,07
Yhteensä	1 821 466,83	1 667 474,94	1 821 466,83	1 630 911,88
MUUT SAAMISET	628 283,80	584 780,90	633 076,85	559 827,37

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2018 LIITETIEDOT

	Konserni	Konserni	Emo	Emo
	2018	2017	2018	2 017
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET				
Peruspääoma	33 637,59	33 637,59	33 637,59	33 637,59
Muut määrätarkoitukseen sidotut rahastot	2018	2017	2018	2 017
Lahjoitusrahasto, alkusaldo 1.1.	4 136 846,48	3 126 511,76	4 136 846,48	3 126 511,76
Lisäykset tilikauden aikana	3 432 240,32	5 263 844,85	3 432 240,32	5 263 844,85
Avustukset tilikauden aikana	-5 623 873,27	-4 253 510,13	-5 623 873,27	-4 253 510,13
Lahjoitusrahaston pääoma 31.12.	1 945 213,53	4 136 846,48	1 945 213,53	4 136 846,48
Katastrofirahasto, alkusaldo 1.1.	1 519 509,47	2 512 719,74	1 519 509,47	2 512 719,74
Lisäykset tilikauden aikana	2 584 575,04	1 656 181,09	2 584 575,04	1 656 181,09
Avustukset tilikauden aikana	-2 441 281,13	-2 649 391,36	-2 441 281,13	-2 649 391,36
Katastrofirahaston pääoma 31.12.	1 662 803,38	1 519 509,47	1 662 803,38	1 519 509,47
Naisten Pankin rahasto, alkusaldo 1.1.	2 159 310,53	1 666 704,53	2 159 310,53	1 666 704,53
Lisäykset tilikauden aikana	1 843 179,37	1 733 291,27	1 843 179,37	1 733 291,27
Avustukset tilikauden aikana	-1 757 356,86	-1 240 685,27	-1 757 356,86	-1 240 685,27
Naisten Pankin rahaston pääoma 31.12.	2 245 133,04	2 159 310,53	2 245 133,04	2 159 310,53
Avustusrahasto, alkusaldo 1.1.	117 517,38	117 392,77	117 517,38	117 392,77
Lisäykset tilikauden aikana	151,32	249,22	151,32	249,22
Avustukset tilikauden aikana	-75,66	-124,61	-75,66	-124,61
Avustusrahaston pääoma 31.12.	117 593,04	117 517,38	117 593,04	117 517,38

Lahjoitusrahastoon kirjataan kohdennettuja yksityisen ja seurakuntasektorin tuottoja, joita käytetään kehitysyhteistyöhön.

Katastrofirahaston varojen avulla Ulkomaanapu voi reagoida äkillisiin luonnon ja ihmisten aiheuttamiin katastrofeihin toimittamalla apua perille nopeasti.

Naisten Pankin rahaston avulla tuetaan kehitysmaiden naisten yrittäjyyttä ja omaehtoista toimeentuloa.

Avustusrahaston vuotuisesta korkotuotosta puolet lisätään pääomaan ja puolet käytetään avustustoimintaan. Lahjoittaja ei halua nimeään julkisuuteen. Rahaston alkupääoma on annettu vuonna 1985.

	2018	2017	2018	2 017
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	5 011 716,85	5 006 572,27	5 011 716,85	5 006 572,27
Tilikauden yli-/alijäämä	-533 070,43	45 030,90	-534 037,76	5 144,58
OMA PÄÄOMA 31.12.	10 483 027,00	13 018 424,62	10 482 059,67	12 978 538,30

SAADUT ENNAKOT	2018	2017	2018	2 017
UM humanitaarisen avun yksikkö	1 603 919,20	1 556 612,25	1 603 919,20	1 556 612,25
UM muut	311 216,13	73 871,45	311 216,13	73 871,45
United Nations	288 751,32	0,00	288 751,32	0,00
EU	2 007 852,80	499 561,62	2 007 852,80	499 561,62
Muut kansainväliset rahoittajat	194 811,86	711 952,55	194 811,86	766 825,51
UNICEF	123 117,26	284 148,00	119 779,99	31 850,86
EU humanitaarinen apu	426 970,46	0,00	426 970,46	0,00
Muut julkiset avustukset	0,00	12 329,37	0,00	12 329,37
ACT	38 466,93	113 437,60	38 466,93	113 437,60
Seurakuntien talousarvioavustukset	234 501,53	152 426,28	234 501,53	152 426,28
Yhteensä	5 229 607,49	3 404 339,12	5 226 270,22	3 206 914,94

Muut saadut ennakot koostuvat avustuksista, jotka on kohdennettu tietyille projekteille.

TILINPÄÄTÖKSEN 31.12.2018 LIITETIEDOT

	Konserni	Konserni	Emo	Emo
	2018	2017	2018	2 017
SIIRTOVELAT				
Lomapalkkavelat	1 241 268,53	1 244 250,16	1 241 268,53	1 244 250,16
Lakisääteiset vakuutusmaksuvelat	12 840,66	73 987,82	12 840,66	73 987,82
Velat projekteille	188 601,08	257 386,73	188 601,08	257 386,73
Muut siirtovelat	129 902,95	210 565,20	32 077,98	41 887,72
Yhteensä	1 572 613,22	1 786 189,91	1 474 788,25	1 617 512,43
LEASINGVUOKRAVASTUUT				
Avoimet leasingsopimukset, monitoimilaitteiden vuokraus	2018	2017	2018	2 017
Maksettavat määrät yhteensä (ei sis. alv)				
seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 680,00	2 509,84	1 680,00	2 509,84
LIIKEHUONEISTON VUOKRAVASTUUT	2018	2017	2018	2 017
Eteläranta 8, 00130 Helsinki				
seuraavalla tilikaudella maksettavat	584 513,37	573 052,32	584 513,37	573 052,32
myöhemmin maksettavat	2 833 771,83	3 418 285,19	2 833 771,83	3 418 285,19

LUETTELO KIRJANPIDOISTA JA KIRJANPITOAINEISTOISTA

Säätiön pääkirjanpito on tehty MS Dynamics NAV -taloushallinnon järjestelmässä.
 Ostolaskujen kierrätysjärjestelmänä on ollut Opus Capita.
 Matka- ja kululaskujen kierrätysjärjestelmä on ollut M2.
 Maatoimistojen kirjanpito on tehty Inuit QuickBooks -taloushallinnon järjestelmässä.

Tilinpäätös	TP	Tilinpäätös
Päivä- ja pääkirja		sähköinen
Reskontraerittelyt		IT-osakirjanpitoa
Pankkitositteet	Nordea Nordea	sähköinen
	Aktia Aktia	sähköinen
	OP Helsingin OP	sähköinen
	Sampo Danske Bank	sähköinen
	SHB Handelsbanken	sähköinen
	Tapiola S-Pankki	sähköinen
	Nooa Nooa-pankki	sähköinen
	Pop Suupohjan OP	sähköinen
	ÅAB Ålandsbanken	sähköinen
	OmaSP Oma Säästöpankki	sähköinen
Kassa	Kassa	sähköinen
Ostolaskut	OPUSOSTO Opus-laskut	sähköinen
	Ostolasku+ Ostolaskut	sähköinen
	Ostohyv+ Ostohyvityslaskut	sähköinen
	Ostomaksut Ostolaskujen maksut	sähköinen
M2 Matka- ja kululaskut	MKAksi	sähköinen
Myyntilaskut	Myyntilas+ Myyntilaskut	sähköinen
	Myyntihyv+ Myyntihyvityslaskut	sähköinen
Palkkakirjanpidon tositteet	Palkat 18	sähköinen
Muistiotositteet	Muistio 18	sähköinen
WeFood tapahtumat	WF	sähköinen
Kenttien tapahtumat	FO KAHDEK	sähköinen
Korjaustositteet	Korjaus 18	sähköinen
E-laskut	TITOEL Tito e-laskut	sähköinen

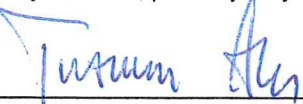
KIRKON ULKOMAANAPU SR

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

Helsingissä 8. päivänä huhtikuuta 2019

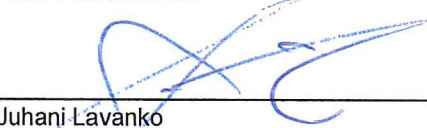
Tarja Kantola, puheenjohtaja

Tuomas Aho

Pekka Haavisto

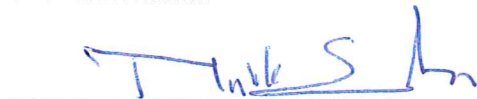
Anna-Kaisa Ikonen

Juhani Lavanko

Ritva Ohmeroluoma

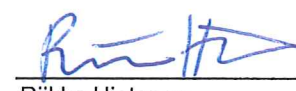

Mark Saba

Olli-Pekka Silfverhuth, varapuheenjohtaja

Sixten Ekstrand

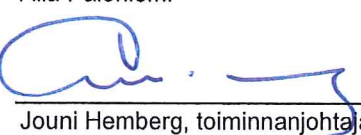
Riikka Hietanen

Marjaana Jauhola

Reetta Meriläinen

Aila Paloniemi

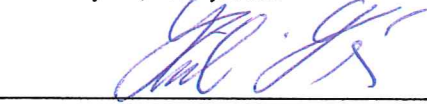
Jouni Hemberg, toiminnanjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki 16 päivänä huhti kuuta 2019

KPMG Oy Ab, KHT-yhteisö

Heidi Vierros

KHT